

effekt. Således var antallet af praktikpladser i årene 1993-1997 på et ganske højt niveau, men da tilskuddet blev afskaffet fra og med 1997, faldt antallet af praktikpladser fra ca. 38.000 til ca. 31.000.

Siden er der indført en række andre økonomiske incitamenter, som imidlertid enten ikke synes at have haft særlig stor effekt eller har haft en direkte uheldig effekt, senest med forliget mellem regeringen (Venstre og Det Konservative Folkeparti), Dansk Folkeparti og Det Radikale Venstre.

Det foreslås derfor at ændre det nuværende tilskud til uddannelsesaftaler, der indgås med elever i skolepraktik, og erstatte det med et generelt tilskud på et passende niveau til alle praktikpladser finansieret af Arbejdsgivernes Elevrefusion (AER). Hermed tilskyndes virksomhederne til at oprette flere praktikpladser. Tilskudsordningen forudsættes at være udgiftsneutral for staten, idet tilskuddet finansieres af AER.

Afskaffelsen af den nuværende tilskudsordning og det forventede fald i AER's udgifter til skolepraktik vil næppe kunne finansiere hele det generelle tilskud. Det kan derfor blive nødvendigt at forhøje virksomhedernes indbetaling til AER. Det skal bemærkes, at mindre virksomheder generelt indgår flere uddannelsesaftaler end større virksomheder. Det bør afspejles i AER-afgiften.

Det generelle tilskud siger mod at afhjælpe den helt akutte mangel på praktikpladser. Det er derfor forslagsstillernes hensigt, at disse tiltag etableres i en tidsbegrænset periode på f.eks. 2 år og herefter evalueres.

Det er helt nødvendigt, at den nye tilskudsordning træder i kraft øjeblikkeligt. Derfor foreslås det, at alle aftaler indgået efter den 1. maj 2004 omfattes af tilskudsordningen.

Elever, der gennemfører hele deres uddannelse i skolepraktik, har ringere muligheder for efterfølgende at finde beskæftigelse. Derfor kan tilskuddet til praktikpladser overvejes graderet på en sådan måde, at virksomheder, der tilbyder virksomhedspraktik i de sidste 6 måneder af en elevs skolepraktik, får et ekstra tilskud ud over det generelle tilskud.

Genopretning af skolepraktikordningen

Regeringen har skåret antallet af skolepraktikpladser ned fra 5.000 til 1.200 næste år. Dermed forsvinder uddannelsesgarantien på de berørte fagområder. De unge, der i dag er i skolepraktik, vil ikke kunne gennemføre en erhvervsuddannelse. Konsekvensen er, at

flere tusinde unge ikke vil få den uddannelse, de ønsker sig. Mange vil i stedet have valget mellem et ufaglært arbejde eller meningsløs offentlig forsørgelse. Det er ikke det, de unge eller samfundet har brug for.

Det er en positiv udvikling, at antallet af praktikpladser er steget. Men antallet af unge, der forgæves søger praktikplads, ligger stadig på over 12.000, så derfor er der ikke en løsning af praktikpladsproblemerne i sigte. Ifølge undervisningsministerens svar af 23. november 2004 på spørgsmål nr. S 874 var tilgangen til skolepraktik i 2003 på 5.311 elever og i 2004 på 4.464 elever. Selvom der er tale om et fald i antallet af elever i skolepraktik, viser tallene, at hverken de estimerede 2.000 ordinære uddannelsesaftaler eller de i år reelt indgåede 479 uddannelsesaftaler er nok til at imødekomme den efterspørgsel, som søgningen til skolepraktikken på 4.464 elever i 2004 er udtryk for. Regeringens tænketank om udfordringer for integrationsindsatsen i Danmark har desuden påpeget, at unge udlændinge har særlig vanskeligt ved at finde praktikpladser i virksomhederne, og at de derfor rammes hårdt af nedskæringerne i skolepraktikken. Derfor anbefalede regeringens tænketank i sin rapport »Udlændinges vej gennem uddannelsessystemet« fra juni 2004, »at antallet af skolepraktikpladser igen forhøjes inden for de uddannelsesområder, hvor der er gode beskæftigelsesmuligheder efter endt uddannelse«, jf. rapportens side 48.

Skolepraktikken er en betingelse for at give tusindvis unge en uddannelsesgaranti, der holder. Men den skal fungere bedre, dels ved at ændre skolernes incitament til at skaffe praktikpladser, jf. ovenfor, dels ved at gøre skolepraktikken mere kvalificerende. Det kan ske ved at supplere med perioder med virksomhedspraktik, ved at praktikken gøres mere virkelighedsnær og ved, at skolerne får lov til at producere med salg for øje.

Arbejdsmarkedets parter har et væsentligt ansvar for erhvervsuddannelserne og antallet af praktikpladser. Forslagsstillerne henstiller derfor til, at dialogen mellem regeringen og arbejdsmarkedets parter om disse spørgsmål genoptages og intensiveres. Også den politiske proces om hele erhvervsuddannelsessystemet bør opprioriteres. Det er således bydende nødvendigt, at den periode, hvor den midlertidige tilskudsordning gælder, bruges målrettet og konstruktivt til at udvikle et nyt og mere tidssvarende system, der sikrer tilstrækkelig med virksomhedspraktik til alle unge i fremtiden.